

Kraków stawia na dojrzałość

2026-03-09

Kraków konsekwentnie buduje nowoczesną i kompleksową politykę senioralną, opartą na międzynarodowych standardach oraz realnych potrzebach mieszkańców 60+. Członkostwo w prestiżowej sieci WHO, rosnące nakłady finansowe oraz szeroka oferta usług społecznych sprawiają, że stolica Małopolski należy dziś do grona miast aktywnie wyznaczających kierunki rozwoju polityki senioralnej w Polsce.

Kraków jest członkiem międzynarodowej organizacji WHO *Global Network for Age-friendly Cities and Communities* działającej przy Światowej Organizacji Zdrowia. To jedna z najważniejszych platform wyznaczających standardy działań na rzecz osób starszych w Europie i na świecie. Sieć zrzesza ponad 1700 miast i społeczności z 57 krajów, obejmując setki milionów mieszkańców. Członkostwo oznacza zobowiązanie do prowadzenia polityki senioralnej zgodnie z globalnymi wytycznymi w takich obszarach jak transport, dostępność przestrzeni publicznej, integracja społeczna, usługi zdrowotne czy partycypacja obywatelska seniorów.

Kraków realizuje te założenia poprzez strategiczny Program Aktywności Społecznej i Integracji Osób Starszych (PASIOS), który stanowi fundament miejskiej polityki senioralnej. W 2025 roku jego budżet wyniósł około 13 milionów złotych, a plan na 2026 rok zakłada już blisko 16 milionów złotych. Rosnące środki pokazują, że działania na rzecz seniorów nie mają charakteru incydentalnego, lecz są stałym i rozwijanym elementem polityki miasta.

– Polityka senioralna nie jest dodatkiem do strategii rozwoju Krakowa – jest jej integralną częścią. Chcemy budować miasto, w którym długie życie oznacza aktywność, bezpieczeństwo i poczucie sprawczości, a doświadczenie i dojrzałość mieszkańców są traktowane jako kapitał, z którego korzysta cała wspólnota – podkreśla prezydent Aleksander Miszański.

Jednym z najważniejszych elementów programu jest sieć Centrów Aktywności Seniorów. Na koniec 2023 roku funkcjonowało 55 takich miejsc, dziś jest ich już 62 i działają w każdej dzielnicy Krakowa. Centra prowadzone są przez organizacje pozarządowe wyłonione w otwartych konkursach ofert, a ich oferta skierowana jest do mieszkańców w wieku 60+, którzy chcą rozwijać swoje zainteresowania, wzmacniać kondycję psychiczną i fizyczną oraz angażować się społecznie. Propozycje obejmują zajęcia ruchowe i rekreacyjne, warsztaty artystyczne, kursy językowe i komputerowe, wykłady z zakresu wiedzy obywatelskiej, wydarzenia kulturalne oraz działania promujące zdrowy styl życia i profilaktykę. Seniorzy uczestniczą także w wycieczkach i wyjściach do instytucji kultury. Każde centrum skupia co najmniej 75 uczestników, a największe zrzeszają ponad 250 osób. W 2025 roku dotacje na prowadzenie CAS wyniosły 10 mln 140 tys. zł, natomiast w 2026 roku zaplanowano 12 mln 650 tys. zł.

Polityka senioralna Krakowa to jednak nie tylko aktywizacja, lecz także konkretne wsparcie w codziennym funkcjonowaniu. Program „Czysty Dom” umożliwia bezpłatne sprzątanie mieszkań seniorom w wieku 80+ oraz osobom z niepełnosprawnościami od 70. roku życia. W 2025 roku przeznaczono na ten cel 353 tys. zł, a w 2026 roku zaplanowano 530 tys. zł. Usługa jest realizowana do marca bieżącego roku, a miasto prowadzi procedurę zapewniającą jej kontynuację.

Istotnym wsparciem jest także usługa Asystenta Seniora skierowana do osób 85+ oraz osób z niepełnosprawnościami 70+. Asystenci odwiedzają podopiecznych w domach, pomagają w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, a także towarzyszą im w wyjściach wymagających przemieszczania się po Krakowie. Usługa działa siedem dni w tygodniu w godzinach od 7.00 do 22.00, a limit wizyt wynosi 25 godzin kwartalnie na jednego beneficjenta. W 2025 roku wydatkowano na ten cel 1 mln 750 tys. zł, a na 2026 rok zaplanowano 2 mln zł.

Miasto finansuje również bezpłatne usługi podologiczne dla seniorów 85+ oraz osób z niepełnosprawnościami 75+, obejmujące diagnostykę i podstawowe zabiegi pielęgnacyjno-lecznicze stóp w gabinecie lub w miejscu zamieszkania. W 2025 roku przeznaczono na to 150 tys. zł, a w 2026 roku niemal 250 tys. zł.

Z kolei program „Złota Rączka”, realizowany w ramach budżetu MOPS przez Klub Integracji Społecznej, zapewnia pomoc w drobnych naprawach domowych wykonywanych w miejscu zamieszkania seniora.

Od marca każdego roku uruchamiana jest także usługa transportowa Meleks dla seniorów 70+ i osób z niepełnosprawnościami 65+, umożliwiająca dotarcie do grobów bliskich na cmentarzach komunalnych: Cmentarz Rakowicki, Cmentarz Prądnik Czerwony oraz Cmentarz Grębałów. Usługa świadczona jest od poniedziałku do piątku w godzinach 10.00–14.00. W 2025 roku kosztowała 60 tys. zł, a w 2026 roku zaplanowano 80 tys. zł.

Ważnym elementem systemu wsparcia jest Miejskie Centrum Informacji dla Seniorów przy ul. Daszyńskiego 19. Placówka działa od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00–14.00, udzielając informacji o ofercie kulturalnej, usługach społecznych, pomocy prawnej oraz programach miasta realizowanych na rzecz seniorów. Seniorzy mogą tu zgłaszać swoje pomysły i potrzeby, włączać się w wolontariat oraz uzyskać wsparcie informacyjne.

Osoby w trudnej sytuacji życiowej mogą korzystać z telefonu zaufania prowadzonego przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Krakowie, działającego codziennie, także w święta, w godzinach 16.00–21.00. Funkcjonuje również program „Koperty Życia”, który stwarza możliwość przechowywania w lodówce zestawu najważniejszych informacji medycznych, co ułatwia działanie służbom ratunkowym w nagłych przypadkach. Miasto zapewnia ponadto nieodpłatną pomoc prawną, w tym mediacje, w 23 lokalizacjach na terenie Krakowa.

Ostatnio ruszyła akcja bezpłatnego przekazywania czujników dymu i czadu mieszkańcom Krakowa. Do dystrybucji jest łącznie blisko 800 urządzeń. W pierwszej kolejności wsparcie kierowane jest do seniorów i osób z niepełnosprawnościami. Przekazywanie czujników odbędzie się na dwa sposoby – poprzez spotkania informacyjno-edukacyjne oraz bezpośrednio wizyty strażaków w mieszkaniach osób, wskazanych przez pracowników MOPS i ZBK. Za realizację programu odpowiada Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Polskim Czerwonym Krzyżem oraz Zarządem Budynków Komunalnych. Czujniki zostały zakupione przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach programu rządowego. Miasto natomiast planuje zakup kolejnych 50 tys. czujek.

Istotnym partnerem samorządu jest Rada Krakowskich Seniorów – 25-osobowe ciało o charakterze

**Magiczny
Kraków**

inicjatywnym, doradczym i konsultacyjnym. Dziewiątego lutego odbyła się inauguracja jej piątej kadencji. Rada reprezentuje interesy krakowskich seniorów, opiniuje projekty i aktywnie uczestniczy w kształtowaniu polityki miasta w obszarach zdrowia, transportu, bezpieczeństwa czy dostępności przestrzeni publicznej. W 2025 roku jej budżet wyniósł 100 tys. zł, a w 2026 roku zaplanowano 115 tys. zł.

Organizowane są też liczne imprezy w mieście, które są adresowane do seniorów oraz wydarzenia integrujące środowisko senioralne: spotkania świąteczne, koncerty w ICE czy wykupione specjalnie dla seniorów spektakle teatralne oraz Mistrzostwa Sportowe Seniorów o Puchar Prezydenta, senioralni, konkursy literackie i malarskie.

Kraków pokazuje, że starzenie się społeczeństwa może być impulsem do tworzenia dojrzałej, odpowiedzialnej i długofalowej polityki publicznej. Dzięki konsekwentnemu zwiększaniu budżetu, rozwijaniu usług i wzmacnianiu głosu seniorów w życiu publicznym miasto buduje model, w którym doświadczenie, aktywność i solidarność międzypokoleniowa stają się realnym kapitałem rozwoju.